

СТАТИСТИЧЕСКА ПАНОРАМА - БЪЛГАРИЯ 2007

В аналитичния материал се представят накратко основни характеристики и специфични проблеми на демографското, социалното и икономическото развитие, научноизследователската и развойна дейност и състоянието на околната среда в страната*. Статистическият анализ е насочен основно към 2007 г., като се правят сравнения с предходната 2006 г. и приетата за база 2000 година. Анализират се проявяващите се тенденции в развитието и настъпващите структурни промени.

В **раздел първи** на анализа се разглеждат основни демографски процеси в страната: брой и основни възрастови структури на населението, раждаемост, смъртност и естествен прираст, бракове и бракоразводи, териториално развитие и разпределение на населението в страната.

Към края на 2007 г. в резултат на естествения прираст и миграционните процеси **постоянното население** на България е 7 640.2 хил. души. В сравнение с предходната година населението намалява с 39 хил. души, или с 0.5%. В общия брой на населението продължават да преобладават жените (51.6%).

Промените във **възрастовата структура** се изразяват в непрекъснато намаляване на броя и относителния дял на населението до 15 години и нарастване на дела на населението над 65-годишна възраст. Докато през 2001 г. относителният дял на младите до 15 години е 15.0%, а този на лицата на възраст над 65 години - 16.9%, през 2007 г. тези относителни дялове са съответно 13.4 и 17.3% от цялото население.

Продължава нарастването на броя на **ражданията** в страната и съответно повишаването на равнището на раждаемостта. През 2007 г. в демографската статистика са регистрирани 75 915 родени деца, като в сравнение с предходната година техният брой се е увеличил с 1 371, а спрямо 2001 г. - със 7 хил. деца.

Същевременно в общата смъртност сред населението не настъпват съществени изменения. През 2007 г. в България броят на **умрелите** е 113 004 души, който е близък до този през 2006 г. (113 438). Смъртността сред мъжете (16.1‰) продължава да бъде по-висока в сравнение със смъртността сред жените (13.5‰). В сравнение с европейските страни равнището на общата смъртност на населението в България е доста по-високо. За по-голямата част от страните на Европа нивото на смъртността е в границите между 9.0 и 10.0‰, докато за България е 14.8‰.

След 1990 г. **естественият прираст** е отрицателен, в резултат на което населението на страната непрекъснато намалява. През 2007 г. абсолютният брой на естествения прираст е минус 37 655 души, което е най-малкото намаление на населението в резултат на естествения прираст след 1995 година.

Докато през 1990 г. са регистрирани около 60 хил. юридически **брака**, а коефициентът на брачност е 6.9‰, през следващите години техният брой намалява. През 2007 г. се наблюдава нов спад на броя на сключените бракове спрямо предходната година, като коефициентът на брачност също спада от 4.3 на 3.9‰.

След 1990 г. (11 368 разводи) се наблюдават спад и увеличение в броя на **разводите** през четири години, като броят им се възстановява и задържа на нивото 10 600 през 1995 и 2000 година. Последните три години до 2006 се характеризират със стабилизиране на броя на разводите между 14.6 - 14.8 хил., но през 2007 г. те достигат своя абсолютен максимум досега.

В **раздел втори** се разглеждат основните социални характеристики и условията на живот в страната: работна сила (заети и безработни); работна заплата; доходи, разходи и потребление на домакинствата; пенсии и социални трансфери; здравеопазване; образование и обучение; култура; използване на информационни и комуникационни технологии в домакинствата; престъпност и правораздаване.

През периода 2003 - 2007 г. се наблюдава тенденция на нарастване на **икономическата активност на населението**. През 2007 г. коефициентът на икономическа активност за възрастовата група 15 - 64 навършени години е 66.3%, или с 5.4 пункта по-висок в сравнение с 2003 г., като икономическата активност на мъжете е по-висока от тази на жените. Коефициентите на икономическа активност за възрастовата група 15 - 64 години по пол са съответно 70.6% за мъжете и 62.1% за жените.

През 2007 г. продължава нарастването на **заетостта**, наблюдавано през последните години. Коефициентът на заетост (15 - 64 години) достига 61.7% през 2007 г. при 52.5% през 2003 година. Успоредно с увеличението на заетостта, през периода 2003 - 2007 г. **безработицата** в страната непрекъснато намалява. През 2007 г. коефициентът на безработица е 6.9% и е два пъти по-малък в сравнение с началото на периода.

През 2007 г. средната годишна брутна **работна заплата** за страната достига 5 174 лв., като нарастването в номинално изражение е 1.9 пъти в

сравнение с 2000 г. и 58.5 пъти в сравнение с 1995 година. Предварителните данни за 2007 г. показват прираст на реалната работна заплата спрямо предходната година 10.4%, а спрямо 2000 г. – с 27.4%.

През последните 10 - 12 години **доходите** на домакинствата отбелязват трайна тенденция на повишение в номинално изражение. Само за периода 1999 - 2007 г. общият доход средно на лице от домакинство нараства от 1 502 на 3 105 лв., или приблизително два пъти. През разглеждания период реалните доходи на домакинствата нарастват с 24.3%, като за първи път през 2007 г. надминават равнището на 1995 г. и отбелязват реално нарастване с 2.0%.

През периода 1999 - 2007 г. **разходите** на домакинствата следват тенденцията на динамичните промени в доходите. След 1999 г. започва процес на постепенно понижаване на относителния дял на разходите за храна до 44.0% от общите разходи, като тази тенденция продължава през следващите години и през 2007 г. достига най-ниската си стойност за наблюдавания период - 37.5%.

През периода 2000 - 2007 г. относителният дял на **пенсионерите** от населението на страната се запазва около 30.0% независимо от намаляването на броя им през последните години. Същевременно относителният дял на разходите за **пенсии** от brutния вътрешен продукт през 2000 г. е 9.4%, а по предварителни данни за 2007 г. е 8.3%.

Разходите за **помощи и обезщетения** през периода 2000 - 2007 г. номинално нарастват, като дялът им в общите разходи за 2000 г. е 7.5%, а за 2007 г. - 12.0%.

В областта на **здравеопазването** към 31.12.2007 г. здравната мрежа в страната разполага с 334 лечебни заведения за болнична помощ с 48 774 легла, 1 659 заведения за извънболнична помощ с 1 369 легла и 164 други лечебни и здравни заведения с 4 097 легла.

В лечебните и здравните заведения в страната практикуват 28 394 лекари и 6 452 лекари по дентална медицина. Медицинските специалисти по здравни грижи и лицата, завършили медицински колеж, са 43 957, от тях 28 052 - медицински сестри. Общопрактикуващите лекари са 4 980, или 17.5% от общия брой на лекарите. Показателят “население на един общопрактикуващ лекар” за страната е 1 534 души.

През периода 2000 - 2007 г. **образователната структура** на населението на възраст 25 - 64 години продължава да се подобрява, като следва ясно изразената тенденция на увеличаване на броя и дела на населението с висше и средно образование и

намаляване на броя и дела на населението с основно и по-ниско образование.

През последните 2-3 години се наблюдава увеличение на броя и относителния дял на децата в предучилищна възраст (3-6 г.). Броят на децата в детските градини също нараства, като за периода 2000 - 2007 г. увеличението е 3.6%.

Относителният дял на разходите за образование от БВП за 2004 и 2005 г. е 4.9%.

Относителният дял на разходите за **култура** от brutния вътрешен продукт през последните няколко години остава непроменен (около 0.6%). През последните години аудио-визуалният сектор (телевизия, радио, филмово производство и кино) се характеризира с динамични промени. През 2007 г. трите телевизионни станции с национален обхват на разпространение (БНТ, БТВ и НТВ) и сто и седемте кабелни и сателитни телевизии излъчват програми с продължителност 661.9 хил. часа. В сравнение с 2003 г. общата продължителност на телевизионните предавания през 2007 г. се увеличава 1.3 пъти, а спрямо 2006 г. - с 10.5%.

За периода 2000 - 2007 г. общият брой на радиостанциите в страната нараства 1.6 пъти (от 67 през 2000 г. на 107 през 2007 г.). Продължителността на излъчените програми през 2007 г. е 843 365 часа, което е съответно 1.7 и 1.4 пъти повече в сравнение с 2000 и 2006 година.

Развитието на **информационните технологии** неминуемо води до все по-широкото им разпространение сред българското население. Броят на лицата между 16 и 74 години, които използват компютър през първото тримесечие на 2007 г., се увеличава с 4.4% в сравнение с предходната година и дялът им достига 34.5%. През последните 3 години броят на лицата, които използват активно Интернет, се увеличава два пъти.

Най-бързо растящият показател за измерване на развитието на ИКТ у нас е използването на мобилен телефон, с какъвто разполагат 70.3% от лицата между 16 и 74 години.

Общата характеристика на **престъпността** в страната през 2007 г. не се различава съществено от предходните години. В извършване на престъпления са обвинени 37 977 лица (при 39 826 през 2006 г., или с 4.6% по-малко). С ефективна осъдителна присъда са 21 345 лица (56.2%), а условно осъдени са 9 690 (25.5%) лица, като техният дял намалява с 2.3 пункта в сравнение с предходната година.

През 2007 г. на първо място при наказаната престъпност са престъпленията против собствеността с относителен дял 43.1% (при 53.3 и 48.7% съответно за 2000 и 2006 г.). Общопасните престъпления са на второ място по брой и

относителен дял в съвкупността на наказаната престъпност. През 2007 г. са наказани 8 843 лица, извършили общоопасни престъпления, което е с 41.7% повече спрямо предходната година. Наблюдава се спад в броя на наказаните престъпления, свързани с наркотични вещества - от 1 460 през 2006 г. на 1 003 през 2007 г., или намаление с 31.3%.

В **раздел трети** се разглеждат основни икономически характеристики: брутен вътрешен продукт, труд, производителност на труда, инвестиции, инфлация, финансов пазар и международни трансакции.

По предварителни данни производеният **брутен вътрешен продукт** в страната през 2007 г., изчислен по текущи цени, е 56 520 млн. лева. Текущият обем надвишава със 7 159 млн. лв. създадения през 2006 година БВП. Нарасналото средногодишно равнище на цените през 2007 г. в сравнение с предходната година определя 57.5% от номиналното нарастване на БВП.

Изчислен по съпоставими цени, БВП е 52 405 млн. лв., което е с 6.2% повече в сравнение с предходната 2006 година. За периода от 1995 г. насам това е десетата година с реализиран положителен темп на БВП. През 2002 г. БВП за първи път превишава равнището на 1995 г. - нарастването е с 3.9%, а през 2006 и 2007 г. достига съответно 30.4 и 38.6%.

През 2007 г. **разходите за труд** на работодателите за един отработен час достигат 3.81 лв., като нарастването спрямо 2006 г. е с 15.1%. Най-висок е дялът на разходите за работна заплата - 76.7%, следван от дялът на разходите за социални и здравни осигуровки за сметка на работодателите - 18.7%, и други социални разходи - 2.9%.

Тенденцията за по-високо заплащане на мъжете продължава и през 2007 г., но диференциацията през годините намалява. През 2000 г. средната годишна работна заплата на жените представлява 75.5% от тази на мъжете, докато за 2007 г. тя е 83.9%.

По предварителни данни, през 2007 г. един зает в националната икономика произвежда средно 15 218 лв. от БВП по текущи цени, което спрямо предходната година е увеличение с 3.3% на националната **производителност на труда** на един зает и с 2.8% на база един отработен час. Средногодишните величини за периода 2003 - 2007 г. показват преобладаващо влияние на интензивните фактори за икономическия растеж - 49.2% на нарасналата производителност на труда и 2.3% на подобреното използване на работното време от един зает.

През 2007 г. се наблюдава характерната за последните години повишена **инвестиционна активност** на стопанските субекти. Извършените разходи за придобиване на дълготрайни материални активи по предварителни данни са 21 935.0 млн. лв., като увеличението по съпоставими цени е с 20.5% спрямо 2006 година. През 2007 г. инвестициите в сектор “Услуги” са 55.5% от общите за страната, в сектор “Индустрия” - 42.0% и в аграрния сектор - 2.5%. По предварителни данни придобитите дълготрайни материални активи възлизат на 17 708.6 млн. лв., като основно това са обекти в: преработващата промишленост - 21.2%, търговията, ремонта и техническото обслужване на автомобили и мотоциклети, лични вещи и стоки за домакинството - 15.0%, транспорта, складирането и съобщенията - 13.5%, операциите с недвижими имоти и бизнес услугите - 13.0%, строителството - 10.0%, производството и разпределението на електроенергия, газ и вода - 9.9%.

Инфлацията през 2007 г. (декември 2007 г. спрямо декември 2006 г.), измерена с индекса на потребителските цени, е 12.5%, като това е най-високата натрупана годишна инфлация през последните десет години. В края на 2007 г. най-голямо увеличение на цените се регистрира при хранителните стоки (20.8%). Най-голямо е месечното нарастване на цените на потребителските стоки и услуги през август (3.1%), а дефлация е измерена през юни (-0.4%) и през март (-0.1%).

В областта на **финансите** се наблюдава тенденция на намаляване на **основния лихвен процент** от 4.7% в края на 2000 г. на 2% в края на 2005 г., но последвалите увеличения на лихвения процент през 2006 и 2007 г. водят почти до възстановяване на нивото му от 2000 година (в края на 2007 г. - 4.3%).

Обменният курс на лева към щатския долар намалява през периода 2000 - 2007 г. и от 2.1019 лв. за един щатски долар в края на 2000 г. се понижава на 1.3312 лв. в края на 2007 година.

През 2007 г. **текущата сметка** има дефицит в размер на 12 165.1 млн. лв. при 5 291.9 и 8 782.5 млн. лв. съответно през 2005 и 2006 година.

Преките инвестиции в страната за 2007 г. възлизат на 11 947.9 млн. лв. и са с 2.5% повече в сравнение с 2006 г. (11 658.7 млн. лв.). **Преките инвестиции в чужбина** се увеличават през 2007 г. с 373.2 млн. лв. при увеличение с 267.6 млн. лв. през 2006 година.

През 2007 г. **широките пари (M3)** нарастват с 31.2% спрямо предходната година (от 32 061.4 на 42 061.6 млн. лв.) и над 2 пъти спрямо 2004 г. (20 394.4 млн. лв.). **Тесните пари (агрегат M1)**

нарастват съответно с 28.9% в сравнение с 2006 г. и повече от два пъти спрямо 2004 година.

В **раздел четвърти** се разглежда развитието на бизнеса в страната в основните икономически дейности: промишленост, строителство, вътрешна търговия, транспорт, съобщения, селско стопанство, външна търговия и туризъм.

По предварителни данни произведената през 2007 г. продукция в **промишлеността** по съпоставими цени е с 12.7% повече спрямо предходната година, а спрямо 2000 г. - с 91.1%.

В някои подсектори на промишлеността се наблюдава значително нарастване на произведената продукция в сравнение с 2006 година. При производството на електро-оптично и друго оборудване увеличението е с 31.3%, при производството на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия - с 20.9%, а при производството на машини и оборудване - с 13.1%.

През 2007 г. средногодишният индекс на цени на производител на вътрешния пазар, изчислен при база 2000 г. нараства с 8.6% в сравнение с 2006 г., а на международния пазар - с 8%.

По предварителни данни през 2007 г. обемът на произведената продукция от предприятията в **строителството** достига 13 884 млн. лв., а ръстът по съпоставими цени спрямо предходната година е 15.5%. През 2006 г. реалното увеличение на строителната продукция спрямо 2000 г. е 173.0%, а очакванията за 2007 г. са да надхвърли 215.0%.

От 2000 г. се наблюдава значителен превес на изпълненото сградно строителство в сравнение с инженерното, като дялът му е в границите от 61 до 70% спрямо общия обем на строителството в страната.

Присъединяването на България към Европейския съюз стимулира развитието на **търговския сектор**. Основен показател за това е произведената брутна продукция, която през 2007 г. по текущи цени надхвърля 11 729 млн. лв., а при съпоставимост реализира увеличение с 6.3% в сравнение с предходната година.

През 2007 г. по предварителни данни в сектора са реализирани над 71 411 млн. лв. приходи от продажби, които осигуряват реален ръст от 4.7% в сравнение с предходната година. Увеличението е по-голямо в търговията с автомобили и горива и в търговията на дребно - съответно 14.0 и 12.3% и се определя от положителните темпове във всички структуроопределящи съставни дейности.

Продажбите на дребно в страната през 2007 г. по съпоставими цени нарастват с 10.8% в сравнение с предходната година (нехранителни стоки - с 13.0%

и храни, напитки и тютюневи изделия - с 5.7%).

През 2007 г. по предварителни данни произведената брутна продукция от предприятията в **транспортния сектор** е на стойност 7 501 млн. лева по текущи цени. По съпоставими цени тя е с 3.0% повече в сравнение с 2006 г. и с 39.3% повече, отколкото през 2000 година. В сравнение с 2006 г. увеличението на брутната продукция в най-голяма степен се дължи на спомагателните дейности към различните видове транспорт (с 6.8%) и на сухопътния транспорт (с 1.5%). През 2007 г. превозените товари от компаниите за железопътен транспорт са с 23 хил. тона повече отколкото през 2006 г., като увеличението на превозените товари при международните превози компенсира намалението при вътрешните превози. В сравнение с 2006 г., превозените товари от товарния автомобилен транспорт през 2007 г. са се увеличили с 26.1%, а извършената работа - с 16.6%. Увеличението се дължи както на вътрешните, така и на международните превози.

По предварителни данни произведената брутна продукция от предприятията, извършващи **съобщителни услуги** през 2007 г., е на стойност 3 630 млн. лева по текущи цени, а индексът на физическия обем на брутната продукция спрямо 2006 г. достига 103.9%.

Фиксираните телефонни постове към централите на съобщенията в края на 2007 г. са 2 304.8 хил. броя, а броят на мобилните абонати към лицензираните оператори е 9 897.5 хил. броя.

Стойността на крайната продукция в **селското стопанство** (след приспадане на вътрешните обороти) по текущи цени за 2007 г. възлиза на 6 420.1 млн. лева. Най-значим в крайната продукция продължава да бъде приносът на растениевъдството - 2 986.9 млн. лв., а на второ място е продукцията от животновъдството - 2 400.0 млн. лева.

Индексът на изменение на физическия обем на крайната продукция в селското стопанство през 2007 при база 2006 г. е 78.1%. Намалението се дължи преди всичко на по-малкото произведена продукция в растениевъдството, която представлява 65.5% от обема през 2005 и 2006 г., докато произведената продукция от животновъдството е на нивото на предходните две години.

През 2007 г. индексът на цените на производител в селското стопанство нараства спрямо 2000 г. с 25.4%, а спрямо предходната година - с 34.8%. Цените в растениевъдството са по-високи с 47.8% в сравнение с 2006 г. (поради скока в цените на зърнените и маслодайните култури), а в животновъдството - с 10.2%.

Външнотърговският стокообмен на България за периода януари - декември 2007 г. по предварителни данни възлиза на 69.1 млрд. лв. и тенденцията на ежегодно нарастване се запазва. В сравнение с предходната година увеличението е с 15.9%, но външнотърговското салдо (износ FOB - внос CIF) е отрицателно и възлиза на 16.4 млрд. лева.

Спрямо 2006 г. обемът на реализирания внос през 2007 г. се увеличава по съпоставими цени с 11.4%, а на износа - с 3%.

През 2007 г. основни партньори на България в износа отново са Турция, Германия, Италия и Гърция с дял 41% от общия износ. При вноса първите четири страни, както и през 2006 г., са Русия, Германия, Италия и Украйна, които формират 40,6% от стойността на общия внос за страната.

През последните години **туризмът** в България показва стабилно развитие, като една от характеристиките му е нарастването на броя на посещенията на чужди граждани в страната.

През 2007 г. броят на посещенията на чужди граждани в България достига 7 725.7 хил., което е с 3.0% повече, отколкото през 2006 година. Отчетено е увеличение в броя на посещенията от почти всички страни, като в сравнение с предходната година най-висок ръст (над 70%) се отбелязва при посещенията от Малта, Естония, Унгария, Латвия и Испания.

Посещенията на чужденци в страната през 2007 г. с цел екскурзия и почивка са 4 218.7 хил., а с цел гостуване - 75.1 хиляди.

През 2007 г. в България функционират 3 300 държавни и частни средства за подслон и места за настаняване - хотели, мотели, хижи, къмпинги и други, което е с 14.4% повече в сравнение с 2006 година.

В **раздел пети** се разглеждат основни проблеми, свързани с екологичната обстановка в страната, която отразява както общото икономическо състояние, така и технологичната структура на производството. Представени са също тенденциите в изменението на показателите от общия енергиен баланс на страната, който е важен фактор за реструктурирането и приспособяването на българската икономика към пазарни условия.

Запазването на качеството на **околната среда** е основна цел на устойчивото потребление и производство. Съществуващата след 1999 г. тенденция за неголеми изменения в **емисиите** на вредни вещества в атмосферата се запазва и през 2006 година. Емисията на серни окиси през 2006 г. намалява с 3% в сравнение с 2005 година. За сметка

на това нарастват емисиите от въглероден окис с 6%, следвани от въглеродния двуокис - с 5%, и неметановите летливи органични съединения - с 4%.

Средно за територията на страната през 2006 г. емисията на серни окиси на 1 кв. км е 7.9 тона (8.1 т през 2005 г.) и средно на човек от населението - 114 кг (116 кг през 2005 г.).

Съпоставката на емисиите с БВП показва устойчива тенденция към намаление на замърсяването на единица произведен БВП. Емисиите от серни окиси на 1 000 щ. д. БВП (по текущи цени) намаляват два пъти - от 0.062 през 2002 г. на 0.028 тона за 2006 година.

През 2006 г. иззетите пресни **води** се оценяват на близо 6.6 млрд. куб. м, което е 75% от иззетите през 1991 година.

За периода 1991 - 2006 г. се увеличава дялът на използваната вода за охлаждащи процеси в енергетиката - от 47% от общо използваната вода през 1991 г. на близо 78% през последните години. Намалява водата за напояване в селското стопанство - използваните 166 млн. куб. м вода през 2006 г. са седем пъти по-малко в сравнение с 1991 година. Намалява използваната вода за битовия сектор (домакинства и услуги). Използваните 769 млн. куб. м вода през 1991 г. са два пъти повече спрямо 2006 година.

Амортизираната водопреносна мрежа предопределя големите загуби на вода - по данни на фирмите ВиК през 2006 г. се губят 61.7% от постъпилите във водопроводната мрежа водни количества. При хидромелиоративните системи загубите са оценени на 72% - основно вследствие на откритите напоителни канали.

За периода 2004 - 2006 г. над 99% от образуваните **отпадъци** са от категорията на неопасните, като от тях 94% са минерални отпадъци. През 2006 г. отпадъците от киселини, основи и соли са с най-голям дял в общото количество на опасните отпадъци - 51%. Металургията и производството на метални изделия и оборудване са източник на 81% от опасните отпадъци. Същевременно се наблюдава тенденция на намаление на образуваните битови отпадъци. Докато през 2000 г. са образувани 518 кг/чов./г., то през 2006 г. те спадат до 448 кг/чов./г.

Екологичните разходи за периода 1990 - 2006 г. съставляват между 0.9 и 2.1% от произведения БВП, като най-високо равнище е достигнато през 1999, 2001 и 2006 година.

В областта на **енергетиката** производството на **първична енергия** през 2006 г. е 11 011 хил. т н.е., като в сравнение с 2005 г. нараства с 4.5%. Дялът на възобновяемите енергийни ресурси в

производството на първична енергия е 10.6% за 2006 година. За получаване на **вторични горива и енергия** през 2005 г. са вложени 21 105 хил. т н.е. енергийни ресурси, като основен дял имат: суровият нефт и нефтените дестилати - 35.2%, въглищата - 30.3%, и ядрената енергия - 24.5%.

Брутното вътрешно потребление на енергия през 2006 г. е 20 637 хил. т н.е., което е с 2.6% повече от 2005 година. От 2000 г. се наблюдава тенденция на постоянен растеж на брутното вътрешно потребление на енергия (средногодишен темп на нарастване 1.4%). Енергийната интензивност на икономиката, изчислена като брутно вътрешно потребление на 1000 лв. брутен вътрешен продукт, бележи трайна тенденция на снижение независимо от високите си нива за периода 1999 - 2006 година.

В **раздел шести** се разглежда развитието на научноизследователската и развойна дейност в страната: интензивност и разходи за научноизследователска и развойна дейност, персонал, зает с НИРД; научни работници; резултати от научноизследователската и развойна дейност.

През 2006 г. **вложените средства** за осъществяване на **научноизследователска и развойна дейност** във всички сектори на икономиката възлизат на 237 036 хил. лв., като се запазва тенденцията на ежегодно нарастване на техния обем през периода 2001 - 2006 година. През 2006 г. научноизследователска дейност са осъществявали 18 994 души, от които 12 033 изследователи и 6 961 технически и помощен **персонал**, с което продължава започналата през 2001 г. положителна тенденция на

увеличение на лицата, ангажирани с провеждане на научни изследвания и разработки. В сравнение с 2005 г. е налице средно увеличение с 1.9% на персонала, зает с НИРД.

През периода 2000 - 2007 г. средногодишният брой на завършените **изследователски проекти** е 3 167. През 2007 г. те са 3 260, или с 2.9% повече от средния брой за периода. Общият брой на разработените научноизследователски теми е близо до равнището на 2005 г. (3 180) с увеличение от 2.5%, а в сравнение с 2000 г. увеличението е с 4.3%.

През 2007 г. 860 или 26.4% от всички научноизследователски проекти са реализирани в резултат на международно сътрудничество при 14.4% през 2000 година. Спрямо 2005 г. броят на изследователските проекти, разработени със съдействието на международни организации, нараства с 26.2%, а тези по линия на Европейския съюз - с 23.0%.

ⁱ Подробни данни за социално-икономическото развитие на страната могат да се намерят в публикацията "Статистическа панорама - България 2007", която е включена в Католага на статистическите издания на НСИ за 2008 година.